Velkoborské noviny

Velký Bor, Jetenovice, Slivonice

číslo 6 , prosinec 2018

Slovo pana starosty ...

Vážení čtenáři,

vítám Vás u dalšího vydání Velkoborských novin. Zanedlouho nastane Štědrý den, a tím pádem začne zimní období. Dny jsou již krátké a příroda se uchýlila k zimnímu spánku. Sněhu bylo zatím jen málo, a i ten po krátkém čase roztál. Pohotové děti si však stačily postavit malé sněhuláčky a také se trochu sklouznout.

V neděli 28. října proběhlo slavnostní odhalení pamětní desky u příležitosti stého výročí vzniku republiky. Čestnou stráž vojáků v dobových uniformách doprovodili vlajkonoši, starosta odhalil pamětní desku, hasiči položili věnec, pěvecký sbor Velkobor zazpíval a po státní hymně zazněla čestná salva z pušek 35. pěšího pluku Foligno z Plzně. Ve výstavní síni obecního úřadu byla připravena výstava fotografií a dalších zajímavostí z historie republiky i obce. Škoda, že počasí nám příliš nepřálo. Déšť a plískanice k podzimu patří.

V sobotu 3. listopadu se konal lampiónový průvod. Opět se sešlo mnoho dětí s lampiony a společně se vydaly svíčkami nasvětlenou cestou na mysliveckou chatu, kde byly připraveny hry, občerstvení a oheň, na kterém si všichni opekli buřty.

První adventní neděli, 2. prosince, byl rozsvícen vánoční strom, u kterého zazpíval pěvecký sbor Velkobor spolu s dětmi. V deštivém počasí všichni účastníci se zaujetím naslouchali nádherným vánočním písním, na jejichž secvičení se zpěváci scházeli mnoho týdnů předem. K prodeji za symbolické ceny byly připraveny upomínkové předměty, které vyrobily děti pod vedením starších děvčat. Maminky napekly různé dobroty, ke kterým byly připraveny teplé nápoje. Na závěr byl odpálen ohňostroj, a teď už můžeme čekat na Ježíška, co nám pod stromeček nadělí. Tomuto dění ovšem předcházelo mnoho práce. Již předchozí den jsme ve spolupráci s hasiči porazili a přivezli strom, který byl ještě týž den ozdoben. V neděli jsme museli uklidit prostranství od ledu, který zde zbyl po sobotní oblevě, přivézt a postavit stany a stoly, připravit osvětlení a veškeré zázemí. Jirka Ouda nainstaloval ozvučení, aby zpěv byl dobře slyšet. Tentokráte to byl boj s deštěm, ale přestože jsme byli promočení, byli jsme šťastní, že diváci přišli. Díky všem pořadatelům i přítomným to dobře dopadlo.

Na Nový rok, **1. ledna 2019** ve 13 hodin opět vyrazíme na „Novoroční špacír“, který pořádáme společně s Velkoborskou a Holkovickou hospodou. Z Velkého Boru se půjde do Holkovic a z Jetenovic do Velkého Boru. Délku trasy si může každý zvolit sám. V hospůdkách dostanou účastníci výšlapu zdarma teplý nápoj. Nezapomeňte se ve Velkoborské hospodě podepsat do připravené knihy, dostanete něco na cestu, účastníci z Jetenovic něco ke kávě. Po prolenošených vánočních svátcích je potřeba udělat něco pro své zdraví, tak pevně věřím, že se opět sejdeme ve velké sestavě. Zima je tady, a tak připomínám zateplení vodovodních šachet, abychom neměli zbytečné potíže s dodávkou pitné vody při poškození potrubí mrazem.

Od **ledna** je možno platit poplatky za odvoz komunálního odpadu 500,- Kč za osobu a poplatek ze psa 100,- Kč.

Děkuji všem za pomoc při přípravě a organizování různých akcí i úklidu v obcích, protože jaké si to uděláme, takové to budeme mít a nic se neudělá samo. Myslete na své přátele a mějte se rádi. A hlavně lidi, chovejte se k sobě jako lidi.

Přeji Vám úžasně prožité vánoční svátky, stálé zdraví, hodně štěstí, pohody a klidu.

Václav Zábranský

Ustavení
ze zasedání Zastupitelstva obce Velký Bor

28. listopadu 2018 v 18.00 h

1. Zastupitelstvo obce schvaluje:

1.1. Zapisovatele a ověřovatele zápisu
1.2. Program zasedání
1.3. Volbu starosty a místostarosty provádět veřejným hlasováním
1.4. Výkon funkce starosty vykonávat formou dlouhodobého uvolnění
1.5. Výkon funkce místostarosty zajišťovat formou neuvolněného funkcionáře
1.6. Zřízení finančního a kontrolního výboru, oba výbory budou tříčlenné

2. Zastupitelstvo obce zvolilo:

2.1.	Starosta obce:	p. Václav Zábranský
2.2.	Místostarosta obce:	p. Robert Palečko
2.3.	Předseda finančního výboru:	Bc. Šárka Štěrbová
2.4.	Předseda kontrolního výboru:	p. Josef Korbel
2.5.	Členové finančního výboru:	p. Karel Kolář, Ing. Dana Šrámková
2.6.	Členové kontrolního výboru:	p. Petr Makovec, p. Daniel Ouda

.....
Václav Zábranský
starosta obce

.....
Robert Palečko
místostarosta obce

30. října 2018 v 18.00 h

1. Zastupitelstvo obce schvaluje:

1.1. Zapisovatele a ověřovatele zápisu
1.2. Program zasedání
1.3. Výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva v souladu s nařízením vlády č. 318/2017 Sb., dle platné přílohy takto:

místostarosta	4.300,- Kč/měsíčně
předsedové výborů	700,- Kč/měsíčně
členové zastupitelstva	500,- Kč/měsíčně

Odměny budou vypláceny od 1. 12. 2018, za prosinec 2018 samostatně, dále pak čtvrtletně
1.4. V souladu s § 102, odst. 2, písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) v platném znění, kompetenci starosty obce k provádění jednotlivých rozpočtových opatření do výše 100.000,- Kč
1.5. Rozpočtové opatření č. 4/2018
1.6. Rozpočet obce na rok 2019
1.7. Poskytnutí dotace z. s. p. o. Prácheňsko ve výši 28.980,- Kč na pořízení odpočinkového mobiliáře a pověřuje starostu podpisem veřejnoprávní smlouvy

2. Zastupitelstvo obce rozhodlo:

2.1. Prodat část pozemku p. č. 53/6 v k. ú. Jetenovice, geometrickým plánem č. 155-18/2017 nově zaměřeného dílu a) sloučeného se st. p. č. 39 v k. ú. Jetenovice o výměře 209 m2 za cenu 35,- Kč/m2 + platná sazba DPH a pověřuje starostu podpisem smlouvy

3. Zastupitelstvo obce bere na vědomí:

3.1. Zprávu finančního výboru
3.2. Návrh rozpočtu DSO Radina
3.3. Zprávu o nuceném přechodu akcií České spořitelny a. s. na Erste Group Bank AG

Zápis byl vyhotoven dne: 3. 12. 2018
Zapisovatel: Jana Fiřtová
Ověřovatelé: Robert Palečko, Petr Makovec

Důležité informace

OÚ Velký Bor – pro veřejnost

Pondělí	7:00 - 11:30	12:00 - 15:00
Středa	7:00 - 11:30	12:00 - 17:00

OÚ Velký Bor – pracovní doba

Pondělí	7:00 - 11:30	12:00 - 15:00
Úterý	7:00 - 11:30	12:00 - 15:00
Středa	7:00 - 11:30	12:00 - 17:00
Čtvrtek	7:00 - 11:30	12:00 - 15:00
Pátek	7:00 - 11:30	12:00 - 15:00
24. 12. - 27. 12.		*zavřeno*
28. 12. - 31. 12. - 1. 1.	*7:00 - 11:30*	*zavřeno*

Telefon 376 514 378

Starosta tel. 724 232 262

Pošta Velký Bor

Pondělí	8:00 - 11:00
Úterý	13:00 - 16:00
Středa	13:00 - 16:00
Čtvrtek	8:00 - 11:00
Pátek	8:00 - 11:00

Telefon 376 514 267

Knihovna Velký Bor

Úterý	17:00 - 19:00

25. 12. a 1. 1. - zavřeno

COOP Velký Bor

Pondělí	7:00 - 11:30	
Úterý	7:00 - 11:30	12:00 - 14:30
Středa	7:00 - 11:30	12:00 - 14:30
Čtvrtek	7:00 - 11:30	12:00 - 14:30
Pátek	7:00 - 11:30	12:00 - 16:30
Sobota	7:00 - 10:30	
24. 12.	*7:00 - 10:30*	
25. 12.- 26. 12.		*zavřeno*
31. 12.	*7:00 - 11:00*	
1. 1.		*zavřeno*

Telefon 376 514 226

ESO Market - Jetenovice

Pondělí	7:00 - 11:00	15:00 - 17:00
Úterý	zavřeno	
Středa	7:00 - 11:00	15:00 - 17:00
Čtvrtek	7:00 - 11:00	
Pátek	7:00 - 11:00	15:00 - 17:00
Sobota	7:00 - 10:30	
24. 12.	*8:00 - 11:00*	
25. 12.- 26. 12.		*zavřeno*
1. 1.		*zavřeno*

oslavenci v lednu

70 let	Václav Pytel	Jetenovice

oslavenci v únoru

92 let	Jaroslav Jára	Velký Bor

Oslavencům přejeme hodně štěstí a zdraví.

Vánoční humor …

„Tatínku, a odkud k nám chodí Ježíšek?“
„Pokud můžu soudit podle původu dárků – tak asi z Číny.“

Dvě blondýny se rozhodnou, že vyrazí do lesa pro vánoční stromeček. Bloudí po lese, hodinu, dvě, tři… Pak se ozve: „Ivano, máš něco?“ „Ne, vůbec nic. A ty?“ „Já taky ne. Tak co kdybychom vzaly i nějaký bez ozdob?“

To už je pátý rok za sebou, co k nám zase na Vánoce přijedou manželčiny rodiče. Myslím, že letos už je asi budeme muset pustit dovnitř.

Vánoce z pohledu trestního zákona

Sliby, že přijde Ježíšek:
šíření poplašné zprávy, § 357 TrZ – až 2 roky

„Když budeš zlobit, dostaneš!“:
vydírání, § 175 TrZ – 6 měsíců až 4 roky

„Když budeš hodný, od Ježíška dostaneš …“:
podplácení, § 332 TrZ – až 2 roky

Lití olova: činnost, která může způsobit újmu na zdraví, § 148 TrZ – až 1 rok

Otevření dopisu Ježíškovi:
porušení tajemství, § 182 TrZ – až 2 roky

Výroba vaječného koňaku:
nedovolená výroba lihu, §194a – až 1 rok vězení.

Zamyšlení

P. Stanislava Bušty …

„Nikdy se neptej na to, co nemůžeš pochopit.“

„To nechápu.“ „Tak se neptej.“ – To bylo napsáno mezi vtipy v jednom časopise. A některé „vtipy“ jsou opravdu někdy obtížné k pochopení. A nejenom vtipy! Mnohdy i to, co slyšíme, co čteme, či to, co se kolem nás u nás i ve světě děje. I tomu, přiznám se, mnohdy nerozumím, či to těžko chápu, či spíše to vůbec nechápu, tomu nerozumím.

A tak něco snad snazšího na pochopení. Coby vtip jsem četl v jednom dětském časopise: V obchodě: „Tak Aničko, co by sis přála ?“ ptá se paní prodavačka. „Přála bych si čokoládu, ale maminka mne poslala koupit chleba.“ Tak tomu je možno – při trochu dobré vůle – se zasmát. Té dětské upřímnosti. – A k smíchu je mnohým upřímnost – a to nejen dětí. A nebo jak se říká, pro někoho upřímný poctivec a dobrák je hlupák – dobrák rovná se hlupák či blázen. Stejně tak poctivec či tzv. „slušňák“.

Ano, stejně tak nějak ne moc vážně někteří berou či spíše je jim k smíchu: upřímnost, čestnost, poctivost, slušnost, obětavost, trpělivost, pravdomluvnost, štědrost a i mnohá jiná jak se říká ctnost.

Ano, ti, kdo usilují v životě o ctnosti, být poctivý, čestný, upřímný, slušný, morální, mravný…, nemusí mít zrovna moc důvodů k radosti, život mají spíše těžší než lehčí. Jak ti jiní říkají: „Neumí v tom chodit.“ A takoví nemusí být v životě zrovna moc úspěšní. To ti druzí, co v tom „umí chodit“ bývají mnohdy mnohem úspěšnější.– A kdo by si nepřál být v životě úspěšný. A k tomu prý má vychovávat rodina a škola. Aby člověk byl v životě úspěšný! (Aby v tom „uměl chodit“).

Co to pro mnohé znamená: „být úspěšný“? Mít dost peněz, abych si mohl dopřát, co si přeji. A lidé mají různá přání. Ona Anička si přála čokoládu. A přejí si lidé mnohdy mnohem víc. Všechna ta rozličná přání by bylo možné asi shrnout do přání jednoho jediného: „Být šťastný!“ – A v čem všem lidé vidí štěstí? – Co je to vlastně štěstí ? – „Muška jenom zlatá.“ – jak se kdesi praví! – Krásná, třpytivá, ale přelétavá. Jak se to tak nějak říká v jednom také rádoby humorném vtipu: „Potkalo mne štěstí. Přišlo a zase odešlo.“ A nebo jak se také tak nějak říká, či dokonce v jedné písni zpívá: „Jednou jsi nahoře, a jednou zase dole.“ Tak je to prý v životě – takový je život.

V čem všem možném i nemožném mohou lidé vidět štěstí. Žáček, když dostane jedničku. Student, když udělá zkoušku, podnikatel, když se mu podnikání daří a hodně vynáší, je velký zisk, pracovník, když má dobré zaměstnání, pěkné místo, pěknou, slušnou mzdu, či velký plat – pěkný, slušný, velký příjem, výdělek. Nebo nemocný vidí štěstí ve zdraví, ten, kdo nemohl chodit, zase když může chodit, když se podaří operace, člověk konzumní, když může konzumovat jídlo, pití, kouření, drogy, zábavu, požitky, rozkoše – jak je to vyjádřeno tím vzletným: víno, ženy, zpěv… nebo třeba zloděj má radost, když se mu podaří něco ukrást, lhář zase má radost když se mu podaří někoho obelhat, podvodník zas, když se mu podaří někoho podvést… a tak dál a tak dál.

Jak se také říká, že lepší je krást než závidět. Že když člověk závidí – tak z toho nic nemá, akorát tak možná újmu na zdraví, když se užírá závistí. To když někdo něco ukradne, tak alespoň něco má. A nebo se říká, že když krást, nebo lhát – tak šikovně – aby se na to nepřišlo. Nebo ono známé: Kdo nekrade, okrádá sebe i rodinu. - I takové a podobné rady dávají někdy rodiče svým dětem do života. (Jak jsem nejednou četl, či i na vlastní uši slyšel – tedy ne doma od svých rodičů.) A nebo ty lepší rady: S poctivostí nejdál dojdeš. Či: Lež má krátké nohy. A nebo ještě: Kdo lže a krade, do pekla se hrabe.“ S čím, kdo zachází, tím také schází. – A nebo ono biblické: Lepší trocha poctivcova, než velké bohatství bezbožných, nepoctivých. A tak by bylo možné jmenovat dál a dál.

A prý že Češi se hrdě prohlašují za národ ateistů. A v cizině že prý zas mají Češi pověst zlodějů, těch, kdo kradou. Jemněji řečeno: přemisťují do svého, berou si, co jim nepatří.

A možná to i s tím ateismem hodně, či aspoň tak trochu spolu souvisí, že když lidé ze svého života vyškrtli Boha, vyškrtli s ním i ta takzvaná Boží přikázání, z nichž sedmé zní: Nepokradeš! – Nebudeš krást! (a to následné osmé zní: Nebudeš lhát!) Slyšel jsem, že někde v cizině mají za výlohami obchodů tabulky s českými nápisy, tedy s nápisy v češtině: Češi, nám tu nekraďte! – Jestli je to pravda, tak mne to dost uráží, poněvadž jsem taky Čech – a nekradu, a jistě nejsem sám jediný a chci věřit, že je nás většina (co nekrademe). O tom lhaní si to až zas tak jistě tvrdit netroufám. Kolikrát jsem slyšel tvrzení: Že „ono lhát se musí, bez toho to nejde“. Ono lhát se jistě nemusí a i bez lhaní to jde, ale je to někdy o dost těžší.

A tak radši ještě něco málo a snad radostnějšího. Píši toto v úterý 27. listopadu, je to zrovna šest týdnů, co jsem byl na operaci kýly a pomalu se zase dostávám do plného pracovního rozsahu. V sobotu začne měsíc prosinec, a tak se zase budou na náměstích a návsích rozsvěcovat stromky či stromy: adventní, předvánoční, vánoční – jak tomu kdo říká. Tedy je to na začátku adventu, doby adventní. Minulou neděli 25. listopadu byla slavnost Ježíše Krista Krále – závěr tzv. liturgického roku. A další následnou neděli je 1. neděle adventní – letos to vychází na 2. prosince. Liturgická barva adventu je barva fialová – barva taková jaksi vážnější – jež má vést člověka k jakémusi vážnějšímu zamyšlení nad svým

životem, případně uznání chyb, toho špatného a nedobrého ve svém životě a to se snahou o nápravu a polepšení. Dnes to už pro mnohé není čas pokání – ale čas přání, co dostat od Ježíška k Vánocům. To platí hlavně pro děti. Ale i děti a zejména pak ti dospělí mají starost, co těm druhým dát, aby měli radost.

Ano, dávají si dnes lidé – a dostávají děti – dárky a dary mnohdy velké a třeba i pěkně drahé, ale to nejdražší a to nejcennější, co máme – je náš život – náš čas – čas našeho života. A tak to, co nejdražšího, a to, co nejcennějšího můžeme těm svým milým a drahým, těm které máme rádi a vůbec všem – tedy to, co jim můžeme nejdražšího a nejcennějšího dát, je náš život – kus našeho života – náš čas. – Mít, udělat si na ty lidi kolem čas – a ten svůj čas jim věnovat – se jim věnovat. To všechno kolem nás – to „hmotno a materiálno“ (vily, domky, domy, zahrady, bazény, auta, přepychové byty a zařízení v něm) – to všechno jsou jen „kulisy“ – ty nevytváří – snad jen dotvářejí krásu života – ale to, co tvoří krásu života – to jsou dobré vztahy mezi lidmi. A tak se snažme, aby bylo co nejkrásnější, co nejlepší – jedním slovem „láskyplné.“ – a to nejen o Vánocích, ale i v novém roce 2019 – a vůbec ve všech rocích našeho života. A nenechme se zmást těmi, kdo se lásce a pravdě vysmívají, smějí. Jaký by byl – jaký je život bez lásky a bez pravdy, (bez upřímnosti, vlídnosti, dobroty a laskavosti...)? – A pamatujme, že ne ty „kulisy“, ale právě vztahy mezi lidmi, v nichž nechybí pravda a láska, vytvářejí dobrý a krásný život všem a všude. A proto buďme k sobě navzájem dobří a upřímní! To je pěkné přání! – A vůbec není pro zasmání! – A mnohdy právě to, co dělá život krásným, není ve světě za peníze k dostání a k „mání“.

Stanislav Bušta

Lampionový průvod

Velký Bor

3.11. jsem se jako už tradičně vyrazila podívat do Velkého Boru, kde se na návsi shromáždila spousta dětí s lampiony, které jsem nutně potřebovala, aby mi pomohly na cestě za světýlky vystopovat, odčarovat, a hlavně vysvobodit mého kamaráda, strašidýlko Emílka. Bez dětí bych to určitě nezvládla.

Po spoustě špatných lektvarů, ze kterých mi dokonce i zrůžověl můj jinak černý kocour, jsem ztrácela naději, že Emílka ještě někdy uvidím.

Děti byly ale moc šikovné, na cestu k Emílkovi mi lampiony posvítily, lektvar uvařily a Emílka osvobodily! Moc se mi s vámi zase líbilo. Na příští rok pro vás chystám malé překvapení, ale na to je ještě čas, takže pssst....

Chtěla bych využít této příležitosti a moc poděkovat maminkám, které nám každý rok napečou všechny ty úžasné dobroty, které vždy zmizí rychlostí blesku a i dlouho potom se děti ještě ptají, zda přeci jen ještě nějaké nezbyly. Velké díky patří i těm, kteří se na lampiónovém průvodu podíleli!

Je to i fakt, že máme prostě skvělého pana starostu, který nejen, že vyjde vstříc našim nápadům, ale vždy také se vším ochotně pomůže. A komu jinému poděkovat nejvíc než vám všem, kteří jste přišli, protože bez vás by to přeci nemělo vůbec smysl! Takže velké díky vám všem! A co se na tomto večeru líbí asi nejvíce mně osobně? Mně se nejvíce líbí to, že na jeden večer v roce se nejen díky světýlkům z lampionů, ale i hlaholem a radostí v dětských očích rozzáří náš Velký Bor.

Teď už se ale musím rozloučit, letím dopéct další várku perníčků, které jsem vám naloupala z mé perníkové chaloupky, a protože vás přišlo letos opravdu hodně, z jedné strany mi do chaloupky fičí.

Těším se na vás zase za rok!

Vaše čarodějnice

Povídání o Vánocích

Ježíšek u nás i ve světě

První zmínka o Ježíškovi s dárky z našeho prostředí pochází z období 17. století. Jedná se o krátký úryvek z kalendáře Šimona Partlice, kde se píše, že děti dostávají od svých rodičů o Štědrém dnu dárky. Plně se však tato tradice ujala až v 19. století. Ježíška si tehdy lidé představovali buď jako jakousi andělskou postavu, nebo neviditelné Jezulátko.

Tradičně dnes Ježíšek nosí o Štědrém večeru dárky poté, co se na obloze objeví první hvězda. Vánoční dárky umístí pod ozdobený stromeček, aniž by ho někdo zahlédl.

Zdroj: https://eurozpravy.cz/magazin/210443-proc-nosi-cechum-darky-na-vanoce-jezisek

Ježíšek nepřináší vánoční nadílku jen u nás. Každý rok navštěvuje i děti v jižním Německu, v Rakousku, Maďarsku, Lichtenštejnsku, Chorvatsku, Slovinsku, ve Švýcarsku nebo na Slovensku. A z mimoevropských států pak dokonce i v Brazílii.

A jak je to v ostatních zemích Evropy, kde nechodí Ježíšek? Tak třeba u našich sousedů Poláků chodí děti obdarovávat svatý Mikuláš, kterému v některých částech pomáhá i andílek Aniolek nebo stařeček s holí Gwiazdor.

Ve Francii pak chodí šprýmař jménem Pere Noel, který dárky nedává pod stromeček, ale schovává je do bot nebo třeba do krbu či za kamna.

V Itálii bychom našli pána jménem Babbo Natale, který je prý podobný našemu Mikuláši. Žije ve Finsku a do Itálie se dopravuje na saních, které táhnou severští sobi. V některých částech Itálie však dárky rozdává ještě 6. ledna Befana – moudrá a laskavá čarodějnice, která do domů vchází komínem a dárky dává do bot.

V Řecku pak nadílku rozdává svatý Vasilij, ale ne o Vánocích. Nechává je u postele až během silvestrovské noci.

Severským zemím tradičně vládnou skřítci. Na Islandu jich dokonce chodí 13 a dětem nechávají dárky v botách a za oknem. V některých částech Norska však dárky naděluje i koza. Ta ale předtím musí dostat trávu.

Rusko slaví Vánoce v jiné době, vánoční stromeček se nazývá jolka a dárky pod něj dává děda Mráz. K cestě ze vzdálené Čukotky používá saně a doprovází ho na nich Sněhurka v bílém kožíšku.

A pokud se podíváme ještě dál do světa, tak se možná podivíme tomu, kdo nosí dětem vánoční dárky na Hawaii. Je to černý bratranec Santy Clause Uncle Santa. Tančí, hraje na trubku a s dárky připlouvá na surfovém prkně.

To v Argentině má tuto krásnou práci na starost bytost jménem Magi, který jezdí na koni a dárky rozdává až 6. ledna.

Indie jako jedna z mála zemí nemá na rozdávání dárků nikoho, a tak si je lidé předávají osobně.

Do mnoha zemí se v dnešní době protlačil hlavně Santa Claus, u nás však stále dominuje český Ježíšek – tajemná postava, kterou jsme nikdo nikdy neviděli, nikdo s ním nikdy nemluvil, a přesto dělá Vánoce Vánocemi. Přesně tak, jak by to v kouzelné vánoční době mělo být.

Lucie Oudová

Zdroj: https://www.milujivanoce.cz/cs/temata/show/jezisek-santa-claus-a-dalsi/29-kdo-kde-nosi-darky/

Co si přejí naše děti pod stromeček

Blíží se nám nádherný čas Vánoc a splněných přání. Čas, kdy do našich domovů zavítá Ježíšek. Tajemná postava, která naděluje radost, štěstí i lásku. Je to člověk, či anděl? Jak asi Ježíšek vypadá? Kudy se k nám domů dostane? A co si vlastně letos přejí naše děti? Na všechny tyto otázky nám jednoduše odpoví naše děti…

Jiřík Pojer
Letos si od Ježíška přeju tašku do školy. Nevím, jak Ježíšek vypadá, já ho nikdy neviděl, ale chodí k nám oknem.

Vaneska Valentová
Přeju si od Ježíška Lego Friends stanici a tašku do školy.
Ježíšek má vločkovou čepici a je celej červenej a k nám domů chodí komínem.

Martínek Panchenko
Já bych si od Ježíška přál nový telefon.
Nevím, jak Ježíšek vypadá, ale určitě má loď nebo možná letadlo, aby se mu tam vešly všechny dárky. A chodí k nám komínem.

Elenka Oudová
Já si přeju umělý zuby místo těch, který mně vypadly. A pak si přeju formičky se třpytkama na tvoření.
No a Ježíšek je veselej, má žlutý vlasy a červenou čepičku. A chodí k nám oknem.

Filípek Šimanovský
Já si přeju ovládací auto a mobil místo toho mýho tlačítkovýho.
Ježíšek má takový fousy a kulatou hlavu. A chodí k nám asi normálně dveřma.

Viktorka Šimanovská
Velkej stan a panenku.
Ježíšek je velkej, má dlouhou čepici a na konci bambuli. A chodí k nám dveřma.

Matýsek Kopnický
Přeju si levitující planetku – to je taková koule, která se ovládá rukama, a pak ještě Lego Friends City.
Myslím, že Ježíšek je malej a nosí bílou košili. Chodí k nám oknem nebo může chodit i komínem.

Terezka Bečvářová
Já si vždycky píšu jen o jednu věc, přála bych si Lego Friends Hotel.
Ježíšek má čepici, ruce, nohy, oči a pusu. Vypadá asi jako anděl. A chodí

k nám oknem.

Janička Beňová

Já si přeju mořskou pannu a novou koloběžku.
Ježíšek je malej, bílej a má křídla. Ježíšek k nám chodí v půlnoci oknem.

Věruška Šmrhová

Já mám jen jedno přání, a to je koloběžka.
Ježíšek je malej, šikovnej a má bílý vousy. Chodí k nám asi oknem.

Vanesska Pojerová

Já bych si od Ježíška přála zlaté náušnice a oblečení.
Já myslím, že Ježíšek má bílý vousy a je celej červenej. Chodí k nám oknem.

Nikitka Kopnická

Přeju si brusle na led a panenku, která má kuchyň a je u toho modelína a můžou se z toho vyrábět hamburgery a různá jídla.
Ježíšek má bílé vlasy a bílou halenku, křídla a pytel, ve kterém nosí dárky. Chodí k nám do obýváku oknem.

Dominička Kubásková

Pod stromečkem bych si přála najít Lego, panenku LOL a věci na výrobu slizu.
Ježíšek má bílé vousy, červenou čepičku s bílou bambulkou, hnědý pásek a červené boty s bílým kožíškem. Vždycky k nám potichu přiletí z nebe.

Zuzanka Kočí

Od Ježíška si přeju Lego Friends a digitální hodinky.
Myslím, že Ježíšek je chlapeček, který má na sobě čepičku a rozdává dětem dárky. A chodí k nám zadními dveřmi.

Lucie Oudová

Rozsvěcování stromečku

Velký Bor

Nic se neudělá samo...

…opakuji slova našeho pana starosty. A je to pravda. Chtěla bych se vrátit k přípravám na společenskou obecní akci, kterou je již několik roků „Rozsvěcování vánočního stromečku“. Hlavními aktéry byly děti z Velkého Boru a blízkého okolí. A že se jich sešel celkem slušný počet. Děti se setkávaly několik týdnů vždy v neděli a byly opravdu pilné. Schůzky byly rozdělené na část „tvořivou“, kdy vyráběly pěkné vánoční výrobky, které pro ně vymyslely a připravily šikovné tety, a na část věnovanou hudebním aktivitám, kdy se učily písně a koledy pro radost posluchačů. Konečně přišla první adventní neděle a s ní rozsvěcení stromečku. Vše bylo připravené do posledních podrobností, když začalo pršet. No ale co se dalo dělat. Déšť je přece normální. Stromeček jsme rozsvítili, ozdobili jsme ho výrobky, které děti vyrobily, zazpívali jsme si a popřáli si hezký advent. Zpětnou vazbou pro nás byly naše šikovné děti. Jsou opravdu snaživé a určitě nás překvapily nejen svou šikovností, ale i tím jak umí zpívat a hrát na hudební nástroje. Že by naše děti byly základem pro vznik Velkoboráčku? Máme o čem přemýšlet… Děkujeme všem, kteří pomáhali naši obecní slavnost připravit a zorganizovat.

Marie Sládková

Domácí Baileys

Ingredience

2 salka
1 mandlový pudink (nebo karamelový)
1/2 l mléka
1/2 l rumu

Postup:

Salko vaříme 2 hodiny ponořené ve vodě přikryté pokličkou - po čase nám zkaramelizuje. Horké plechovky necháme do druhého dne vychladnout. V mléce uvaříme pudink a za občasného míchaní necháme vychladnout. Do vychladlého salka přidáme pudink a řádně promícháme nebo promixujeme. Přidáme rum a přecedíme do lahví. Pár dní necháme odpočinout a pak už jen vesele popíjíme.

Dobrou chuť přeje
Lucie Oudová

Jak se kapr dostal na náš štědrovečerní stůl

Původ kapra

Prapůvodním domovem kapra jako samostatného druhu *Cyprinus carpio* je oblast malé Asie, Černého moře a povodí Dunaje. Rozeznáváme 4 poddruhy kapra: *Cyprinus carpio carpio* (Malá Asie, oblast Černého a Kaspického moře, Evropa), *Cyprinus carpio aralensis* (střední Asie) Cyprinus carpio haematopterus (povodí řeky Amur, Korea, Čína a Japonsko) a *Cyprinus carpio viridioviolaceus* (povodí Rudé řeky ve Vietnamu).

S chovem ryb a kapra úzce souviselo budování vodních nádrží a rybníků a má prastarou historii. Tyto zásobárny vody sloužily také k závlahám ve starých civilizacích, ale i k zásobování obyvatelstva vodou. Právě takové byly Piscina limnaria, které Řekové i Římané zřizovali. Bohatí římští patricijové zřizovali u svých vil nádrže, aby v nich přechovávali i ryby pro svůj stůl. Je pravděpodobné, že se tyto ryby přechovávané v Piscinách někdy vytřely a pak už se vývoj ubíral směrem k cílenému chovu. S pádem římské říše a rozvojem křesťanství pokračoval chov ryb v klášterních rybnících. Tyto zmiňuje již Kladrubská listina v r. 1115 a Kosmova kronika po r. 1119. Cechy rybníkářů a mlynářů se tedy začaly objevovat v blízkosti klášterů (Břevnov 993, Kladruby 1115). Byly to právě klášterní řády benediktinů, cisterciáků, premonstrátů, augustiniánů, které z vůle panovníků nebo vladařů panství prováděly kolonizaci našeho území a zde také vybíraly místa pro své rybníky. Mniši vedli asketický život bez masitých pokrmů, s výjimkou ryb. Ve 12. a 13. století kromě klášterů budovala rybníky samotná města a šlechtické rodiny. Důležitou hospodářskou činností se stal chov ryb v rybnících za vlády Karla IV. v letech 1346–78 a velký rozmach pak nastal ve druhé polovině 15. a 16. století – toto období se nazývá zlatý věk českého rybníkářství. Historické prameny uvádějí, že ve druhé polovině 16. století se v Čechách nacházelo 180 tisíc ha rybníků. Pro srovnání - jejich současná plocha je ca 42 tisíc ha.

O našich předcích píše Hájek z Libočan:

... ryba náležela za podstatnou část pokrmu Slovanů. Ve starých, nejstarších památkách písemných narážíme na rybní názvosloví slovanské. Ruský kronikář dí k r. 996, že velký kníže Vladimír po svém pokřestění rozdával lidu hojnost chleba, masa, ryb, ovoce, medu... Rusové, Slovani na podlesí požívali ryb... Při svatbách jídávali chléb, zvěřinu, ptáky a ryby, pívali medovinu. ...

Ke staročeským tradičním vánočním pokrmům patřily takové pochoutky, jako je černý kuba, z polévek hrachová či houbová, na stole nechybělo cukroví či sušené ovoce. Kapr se na vánočním stole začal objevovat až na začátku 19. století a to spíše v rybníkářských oblastech anebo v zámožnějších rodinách. Vánoční kapr se původně upravoval na černo, pokrm se připravoval až tři dny předem, kdy se kapří maso vařilo s nejrůznějšími ingrediencemi jako ořechy, perník či švestky. Dnešní tolik oblíbený smažený kapr s bramborovým salátem se v české kuchyni objevil až později, poprvé ho připravila M. D. Rettigová a první recept na jeho přípravu se objevil v kuchařce až v roce 1924. Obliba smaženého vánočního kapra velmi rychle rostla a od druhé poloviny 20. století se stal tradičním štědrovečerním pokrmem ve většině českých domácností.

S kaprem je spojený i další vánoční zvyk, a sice schovávání šupin pod talíř na štědrovečerním stole. Takto schované šupiny prý přinášejí štěstí a zajistí dostatek peněz v příštím roce. Někteří lidé ze stejného důvodu nosí šupiny z vánočního kapra i ve své peněžence. V některých rodinách se můžeme setkat i s novodobým zvykem pouštění kapra na svobodu. Lidé v dobré vůli, aby ušetřili kapra před smrtí, se s ním vydají k řece či k rybníku, kde ho vypustí na svobodu. Bohužel kapři, kteří byli na podzim vyloveni z rybníka a později sádkováni, mají malou šanci na přežití. Během sádkování ztratili mnoho energie a nejsou připraveni na přezimování. Tudíž pokud si koupíte kapra, kterého necháte přes Vánoce ve vaně a pak následně ho vypustíte na svobodu, připravíte pro něj jen strádání.

Luděk Štěch

Zdroje: z knih - Naše rybářství (kolektiv autorů), České rybníky a rybářství ve 20. století (kolektiv autorů), Koi (Štěch), z článku Význam kapra v rybničním hospodářství od J. Matěny a M. Flajšhanse. Také ze stránek www.ceskykapr.cz

Vánoční rybí polévka

Základem polévky je silný rybí vývar. Nejdůležitější součástí jsou rybí hlavy (2 -3) a k tomu můžeme přidat i odřezky z ryb. Hlavy, ze kterých vyndáme oči a žábry, dáme do hrnce, přidáme odřezky. Když je máme, vodu osolíme, přidáme několik kuliček černého pepře a nového koření. Ještě tam nakrájíme jednu celou cibuli. Vaříme asi půl hodiny, pak vše scedíme. Hlavy dáme vychladnout. Připravíme si kořenovou zeleninu, 2-3 mrkve, petržele a celer. Půlku zeleniny dáme vařit do polévky. Druhou půlku nakrájíme na kostky a usmažíme na másle. Zelenina chytne výraznější chuť. Dáme také do vývaru. Rybí hlavy obereme, mlíčí a jikry nakrájíme na kostky a vše dáme do vývaru. Na kastrůlku, kde jsme smažili zeleninu, si uděláme jíšku a polévku zahustíme. Veku nebo rohlík nakrájíme na kostky a pěkně usmažíme v troubě. Na talíři polévku ozdobíme zelenou petrželkou.

Obalované kapří mlíčí (vynikající delikatesa)

Mlíčí odblaníme a trochu ho povaříme ve slané vodě s troškou octa. Mlíčí zatuhne a drží při sobě. Pak ho obalíme v trojobalu a usmažíme na sádle. Nejlepší je ho namáčet do nějakého dipu nebo majolky.

Dobrou chuť přeje
Lála Sieber

Pověsti
z Velkého Boru

Hrad a město Velký Bor

Za starých časů prý býval Velký Bor městem. Nad ním se vypínal mocný hrad. Všemu učinil konec válečník Žižka, který toto místo dobyl a rozkotal. Z těchto dob se zachovaly jen pomístní názvy uliček: Dlouhá a Krátká třída. Jedné louce zde pak říkají pod městem. A blízká vyvýšenina se jmenuje Hrad.

(Toto povídání zachytil v pol. 19. století slavný „hradolog" F. A. Heber ve své práci České hrady, zámky a tvrze)

Výroba vánočního přání
a jeho historie

První komerční vánoční přání bylo vyrobeno v Londýně v roce 1843 – jednoduchý obrázek rodiny popíjející víno. Tento první počin nakreslený Johnem Callcott Horsleym pro obchodníka Henryho Colea odstartoval pozdější hromadné odesílání vánočních přání s textem.

Dalších třicet let se pohlednice rozšiřovaly z ostrovů po Evropě. V roce 1875 se díky jednomu německému imigrantovi dostala výroba pohlednic až do Ameriky a zde zažila prudký rozmach (na pohlednicích se masivně vyobrazoval populární Santa Claus). Ke konci 19. století si vánoční pohlednice získaly značnou oblíbenost i v Rusku; ve střední Evropě v jejich produkci vedlo Německo. Na počátku 20. století se tak vánoční pohlednice objevily i na historickém území Čech a Moravy – v té době (pod německým vlivem) tu byly k dostání jen s německými nápisy. České nápisy začaly převládat až po skončení první světové války.

Hlavními motivy českých karet byly zasněžená krajina, stromeček, jesličky i andělíčci. Mezi těmito motivy se začaly objevovat umělecké kresbičky Josef Lady, tzv. ladovky. Jsou dodnes velice ceněnými pohlednicemi se svým osobitým způsobem ztvárnění i originální tematikou. Další umělecké kresbičky ztvárňovali malíři jako Aleš, Wenig, Goth a další.

Postupem času ovšem začala umělecká kost pohledů mizet a malůvky a kresbičky byly nahrazeny fotografiemi.

Zlatý věk pohledů bohužel zanikl, málokdo z mladších ročníků odešle pohlednici k Vánocům. Můžeme se jen otočit, zavzpomínat a pak odeslat online vánoční pohlednice nebo vánoční SMS přání přes mobil.

Pojďme vrátit zpět vánoční blahopřání a vyrobme si jedno – každý obdarovaný jistě bude rád za vlastnoručně vyrobené přání

Zdroje: http://vanoce.chytrazena.cz/vanocni-prani-pohled-do-historie-29584.html, https://en.wikipedia.org/wiki/Christmas, http://zeny.e15.cz/clanek/bavim-se/vanocni-prani-exkurze-do-historie-pohlednic

Co budeme potřebovat:

čtvrtku
papír (barevny, balicí, novinový...)
tužku
řezací nůž
tavicí pistolku
třpytky (ozdobičky)
průhledný papír
černý fix
ozdobičky (flitry, třpytky...)

Postup:

Čtvrtku přehneme napůl, na vnější stranu obkreslíme kolečko, které vyřízneme. To samé uděláme i na průhledný papír, ale kolečko uděláme o trochu větší. Na zadní straně čtvrtky obkreslíme tavící pistolkou kolečko a přilepíme průhledný papír. Na to nasypeme ozdoby. Po nasypání vezmeme vystřižené kolečko, třeba z balicího papíru, a tavnou pistolkou ho k tomu přilepíme. Ozdobičky se v přání budou pohybem sesypávat. Přání máme skoro hotové. Vezmeme si fixu a ozdobíme kolečko. (Buď nakreslíme provázek a máme z toho zavěšenou kouli, nebo uděláme sněžítko.) Potom jen napíšeme na přání text.
Přání máme hotové. Jistě každého potěší.

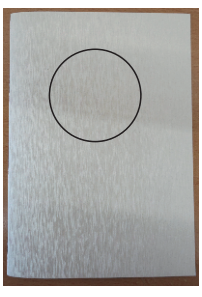

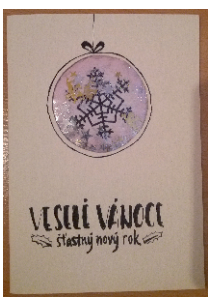

Lucie Šilhavá

Pamětníci vzpomínají

Vánoční zvyky a obyčeje

Vánoce se dříve neslavily tak okázale jako v pozdějších časech. Vánoční stromek lidé neznali – zvyk strojit ho se rozšířil pod vlivem města až ve 20. století. O Štědrém dnu se lidé postili; dětem se obvykle slibovalo, že pokud dodrží půst, uvidí večer zlaté prasátko. Hospodyně připravovala během dne jídla na večer. I když se vařila jídla postní, muselo jich být dostatek, neboť na Vánoce mělo být všeho dost. Štědrovečerní stůl zdobívalo ve starých šumavských chalupách chvojí, na stole stály ošatky a mísy jablek a ořechů. Tradičním jídlem bývala hrachová polévka a především kuba, omaštěné a v troubě upečené vařené kroupy promíchané sušenými houbami. Ke kubovi se podávala muzika – uvařené sušené švestky a hrušky. Potom bývala ještě vánočka a ovoce. Zvyk podávat k večeři rybu se rozšířil později; vařila se obvykle s různými omáčkami (na černo apod.). Část jídla ze štědrovečerního stolu dostával všechen dobytek a někdy i drůbež. Droby přišly také do ohně v peci, svůj díl dostala studna a ovocné stromy v sadu, kam se dával kousek housky a jablka, někdy se ke stromům zakopaly rybí kosti.

Po večeři chodila celá rodina na slavnostní půlnoční mši. Kromě ní se na Štědrý den prováděla řada magických praktik, které měly různým způsobem ovlivnit či objasnit osud. Hospodáři stříleli do vzduchu, aby zahnali čarodějnice; sledovali i měsíc, podle něhož odhadovali příští úrodu. O dalším životě se dohadovali nad rozkrojenými jablky, nad olovem vlitým do vody a podobně. Nejvíce zkoušek podstupovala svobodná děvčata, aby zjistila, zda se vdají. Z došku vytrhlo děvče hrst slámy, byl-li počet stébel sudý, do roka se mělo vdát. Často si děvčata psala na papírky jména chlapců z okolí a potom si tahala, za kterého se provdají. Jindy zase děvče opatrně odkrojilo slupku z jablka, kterou pak hodilo přes rameno za sebe – jaké písmenko slupka utvořila, takové měl mít ve jméně ženich. Běžné také bylo sledovat, ze které strany bude štěkat pes; v tu stranu se mělo děvče provdat.

Na svátek Štěpána chodívali po vsi koledníci s bukáčem. Šlo o soudek, který měl místo dna napjatou kůži. Na středu kůže byl upevněn svazek žíní, který třen navlhčenými prsty vydával zvuk podobný prý hlasu ptáka bukače. Koledníci popřáli vždy hospodáři a hospodyni zdar v novém roce a odnesli si za to ovoce a různé pamlsky.

(Zdroj: Vondruška, V.: Život staré Šumavy, 1989)

O tom, jak vypadaly Vánoce před mnoha lety, jsem si tentokrát povídala s paní Julií Lávičkovou z Jetenovic. Moc jí tímto děkuji za poskytnutý rozhovor.

Paní Lávičková, myslíte, že Štědrý den dříve probíhal jinak než dnes?

To víte, že ano. Dříve to byl svátek s velkým „S“. Nikdo by si nedovolil v tento den třeba řezat pilou. Byl to zkrátka sváteční čas, který všichni ctili. Celá rodina chodila do kostela. Samozřejmě, že tenkrát nebyl Štědrý den státním svátkem. Pamatuji se, že jsme normálně v tento den chodili do školy.

Jak začínal u vás v rodině Štědrý den?

Budete se možná divit, ale ovazováním stromů. To byl zvyk u nás ve Strážovicích, kde jsem se narodila. Brzy ráno, ještě než jsme šli do školy, tak všichni sedláci, kteří měli zahrady, vyrazili ven a ovazovali své stromky. Při této činnosti dokola říkali:

„Ovazujte se stromečky, hruštičky, jablíčka, švestičky, přijde na vás mráz, posekáme vás.“

Používalo se k tomu „povříslo“ – stromy se ovazovaly slámou, aby nezmrzly. My jsme moc stromů neměli, ale po celé vsi bylo jedenáct sedláků a z každého kouta jste slyšeli toto povídání. Bylo to moc hezké. Maminka nás jako děti vždycky svolávala k oknu, abychom poslouchali. Co vím, tak dnes už se ve Strážovicích tento zvyk také nedrží

Co se podávalo na štědrovečerní tabuli?

Už tenkrát nám maminka připravovala rybu a pamatuji se, že po večeři byl vždy na stole štrúdl. Vykrajované cukroví se také peklo, ale to se dávalo na stromeček.

A jak vypadal vánoční stromeček?

Dodnes vzpomínám, jak náš stromeček voněl cukrovím. Hodně na něm byly také vlašské ořechy a sušené ovoce. To se balilo do takzvaných fousáčů (nastříhané kusy papírů). Nezřídka visela na stromečku i kostka cukru. Možná jsme byli jako rodina zvýhodněni v tom, že jsme měli příbuzné v Praze. Můj strýc byl cukrář a tak jsme měli na stromečku i podomácku dělaný řetěz z vaječných bílků. Vyráběl ho tak, že dal na stůl režnou nit a na tu pak trubičkou kladl sněhové těsto, které když zaschlo, tak vytvořilo nádherný sladký řetěz. Ten pak ještě dozdoboval hvězdičkou a občas ho i dobarvoval.

Jaké dárky jste zpravidla nacházely pod stromečkem?

Byly to úplně obyčejné věci. Pamatuji se, že jsem dostala zástěrku. Byla taková světle modrá a byly na ní pomněnky a okolo kanýry. Měla jsem z ní hroznou radost. A taky třeba bačkory – byly šité z podobného materiálu, jako je filc. Moje teta byla švadlena a ta nám tyhle věci šila.

Hračky jsme také dostávaly, byly ručně dělané. Spolu s bratrem jsme dostali dřevěného motýla. Byl na dvou kolečkách a ovládal se dlouhou tyčí. Tím jak se pohyboval dopředu, tak se mu otevírala a zavírala křídla. Pak jsem jeden rok dostala dřevěného půlmetrového Hurvínka na čtyřech kolečkách a také ještěra. Škoda, že už se tyto krásné hračky nedochovaly. Předávaly se potom mladším dětem mých sourozenců.

Můžete nám prozradit, jaké vánoční zvyky se u vás držely?

Především se lilo olovo. Když nám bylo tak sedmnáct let, tak jsme se s ostatními holkami sešly na vsi a pak se lilo olovo. Vždycky nám z toho vznikaly všelijaké tvary a z toho jsme pak usuzovaly, co nás v novém roce čeká. Také jsme chodily třást bezem. Říkalo se u toho: „Třesu, třesu bez, ozvi se mi pes, kde je můj milý dnes“. Ze které strany se ozval pes, tak tam se děvče mělo vdát. O Vánocích jsme doma také házeli střevíc. Když byla špička střevíce směrem ze dveří ven, tak se mělo děvče do roka vdát, a pokud byla dovnitř do domu, tak měla po další rok zůstat svobodná. A mezi takové nejnapínavější zvyky patřilo vytahování

papírků o půlnoční mši. Každé děvče si napsalo na papírek jméno chlapce, který se jí líbil. Některá děvčata měla i více papírků a výjimkou nebyl i prázdný papír. Tyto papírky si strčily do kapsy, a když pan farář začal o půlnoční mši zpívat Gloria, tak se sáhlo do kapsy a vytáhl se jeden papírek. To vám bylo najednou v kostele šustění. Samozřejmě, že vytažený papírek měl být znamením toho, že si dané děvče má vybrat onoho chlapce. A když se vytáhl papírek prázdný, tak to znamenalo, že ani jeden z napsaných chlapců není ten pravý.

Jak následně probíhaly První a Druhý svátek vánoční?

Tenkrát se to hlavní odehrávalo pouze na Štědrý den. Oba dva následující svátky se chodilo jen do kostela. Žádné návštěvy příbuzných či známých se nekonaly.

Slavil se za Vašeho mládí Silvestr?

Já mám dojem, že konec roku se neslavil vůbec. Akorát byly tancovačky.

Lucie Oudová

Sbor Velkobor

pro své příznivce nachystal letos celkem 10 vánočních koncertů v okolních obcích i ve vzdálenějším Písku. Pro návštěvníky našich stránek jsou termíny k nahlédnutí na **www.sborvelkobor.webnode.cz** nebo na facebooku. Náš hlavní koncert v kostele sv. Jana Křtitele ve Velkém Boru proběhne v pátek **28. prosince** od 18,00 h a poslechnete si i naše hosty – jihočeské trubače z PRÁTRu, se kterými jsme secvičili a provedli Hubertskou mši, a velkoborské děti. Těšíme se i na koncert **26. prosince** konaný před kostelíkem na Práchni, kde vystoupíme od 17,00 h spolu s Volným sdružením horažďovických zpěváků a muzikantů. Pozvali nás hasiči z Velkých Hydčic, kteří toto setkání každým rokem organizují. Vloni jsme poprvé zpívali pro charitu Písek a letos nás opět pozvali a my jsme pozvání rádi přijali, protože vánoční trhy v Písku nás doslova okouzlily. Okolo kostela byla spousta stánků s tradičním vánočním řemeslným zbožím a atmosféra tohoto místa neměla chybu – proč jezdit za hranice naší vlasti, když i u nás se dá zažít opravdu pěkný předvánoční klidný víkend ve starobylém městě Písku. Těšíme se i do Bezděkova – tady se po koncertě v kostelíčku zahřejeme nejen svařákem a čajem, ale i vřelým přijetím od místních obětavých občanů, kteří připravují pohoštění pro celou ves – a výstava betlémů, kterou každý rok připravují děvčata Šulců, je tak krásná, že je opravdu škoda tu nádheru po Vánocích bořit a skládat – měla by být putovní!! Ve Lnářích budeme letos podruhé – zpívali jsme tam už u příležitosti výročí založení města a v neděli **16. prosince** uvedeme v kostele Nejsvětější Trojice vánoční koncert. Tento kostel je opravdu mimořádný svou výzdobou a najdeme tu i oltářní obraz Nejsvětější Trojice od Petra Brandla – kulturní památku vysoké ceny. O vánočních svátcích nás uslyšíte i na půlnoční mši a na Boží hod vánoční – jen budeme všichni doufat, že se náš pan farář bude cítit lépe a zdraví mu dovolí o Vánocích tyto mše celebrovat. Chtěli bychom mu proto i touto cestou poděkovat za trpělivost a zázemí, které nám poskytuje na faře, a popřát jemu i Vám všem zdraví, spokojenost a mnoho krásných chvil mezi vašimi blízkými nejen o Vánocích, ale i v dalším roce 2019.

Váš VELKOBOR

Marie Hlůžková

Šumava Litera

Ve Vimperku se od pondělí 12. listopadu do soboty 17. listopadu konal již 4. ročník literárního festivalu „Šumava litera“. Vimperk byl vybrán proto, že je hned po Plzni druhým městem v Čechách, kde se začaly tisknout knihy. V roce 1855 zde byla postavena tiskárna Johanna Steinbrenera. Nejen na tuto tradici navazuje knižní festival. Cílem akce bylo představit šumavskou krajinu jako domov mnoha literárních postav.

Hlavní program se odehrával v sobotu 17. listopadu. Během tohoto dne si mohli návštěvníci v hotelu Zlatá hvězda prohlédnout knihy se šumavskou tematikou nebo poslechnout některou ze sedmi přednášek, třeba na téma „Jak se rodila kniha Šumava 1938“. Festivalu se zúčastnily více jak dvě desítky autorů píšících o Šumavě. Zakoupené knihy si zde bylo možno nechat i podepsat od jejich autorů. K vidění nebyly jen knihy o přírodě, ale i básnické sbírky, kalendáře nebo kuchařky s lokálními a tradičními recepty.

Vyhlášení ceny Johanna Steinbrenera proběhlo večer v Městském kulturním středisku.

V kategorii naučná literatura zvítězila kniha Šumava - krajina pod sněhem. Na druhém místě se umístila kniha Pralesy Šumavy a třetí místo získala kniha Tajemství šumavských vod III.

Více o festivalu a všechny soutěžní kategorie naleznete na www.sumava-litera.cz. Za pozornost stojí také stránky **www.kohoutikriz.org**, které jsou věnované německé šumavské literatuře.

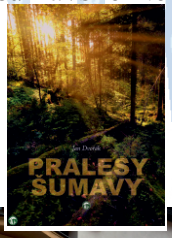

Jakub Chaloupka

Andělky

10. kolo letní DAFL 2018 (15. září 2018, hřiště Chanovice)

Výsledky zápasů:

Andělky Velký Bor – PS Křeč Mochtín 4:1

(poločas 2:0; branky: 31. a 49. Simona Toningerová; 7. Jitka Niklová; 16. Markéta Pitulová – 37. Markéta Rajalová; rozhodčí: Zdeněk Říha).

Kobra Stars – Topovky Blovice 2:0

(poločas 1:0; branky: 15. Monika Farná; 47. Lenka Horová; rozhodčí: Zdeněk Říha).

Simona Toningerova

Pořadí po desátém kole:

1. Andělky Velký Bor	8	8	0	0	0	28:6	**24**	+ 22
2. PS Křeč Mochtín	8	6	0	2	0	18:12	**18**	+ 6
3. Kobra Stars	8	2	1	5	1	11:22	**8**	- 11
4. Devils Klášter	8	2	1	5	0	19:25	**7**	- 6
5. Topovky Blovice	8	0	2	7	1	6:17	**3**	- 11

/pořadí, tým, zápasy, výhry, remízy, prohry, výhry na PK, skóre, body/

Myslivecký spolek

Velký Bor

Naháňka na černou 17.11.

Je osm hodin ráno. Myslivci se schází ve velkoborské myslivně, aby společně posnídali před lovem a rada starších lovčích probrala taktiku naháňky. V devět nula nula zaznívají borlice trubačů při slavnostním zahájení. Téměř padesátičlenná tlupa myslivců se rozjíždí do místní honitby, aby lovila černou, o které se v poslední době mnoho mluví. Akce probíhá v přátelském duchu, vedou se mnohé diskuze – však taková akce splňuje i kulturní význam. Po druhé leči společně svačíme ohřáté klobásky na louce u Maňovic a den se pomalu přehupuje do své druhé poloviny. Kolem čtvrté hodiny odpolední se již na výřadu vyjímají čtyři kusy černé zvěře a trubači po udání všech poct zhaslé zvěři slavnostně ukončují proběhlou akci. Závěr dne je věnován už pouze odpočinkovým činnostem - večeři a dlouhým rozhovorům kamarádů, kteří se vidí poprvé od loňské lovecké sezony naháněk.

Paradoxně Prachentší trubači drží do pozdního večera, aby se psychicky připravili na nedělní Svatohubertskou mši, na které o několik hodin později podávají mistrovský výkon. Klobouk dolů před nimi a Velkoborem!

V devět třicet nedělního rána se rozevírá brána kostela a pan farář, následován čestnou mysliveckou stráží, míří k tematicky nazdobenému oltáři. Mši uvádí s příjemným nadhledem a zhruba po hodině trubači společně se sborem slavnostně ukončují ceremoniál. Hrubým okem odhaduji sto padesát až dvě stě zúčastněných, kteří se ještě při odchodu zastavují, aby vyslechli již pouze neformální trubačské vystoupení. Následně všichni účinkující společně s panem farářem a členy mysliveckého spolku přesouvají svá působiště k připravenému občerstvení ze srnčího guláše. V takovémto povznášejícím duchu probíhal víkend s našimi myslivci a doufám, že podobných bude jen přibývat!

Roman Kovář

SDH

Velký Bor

V sobotu 10. listopadu jsme se v poměrně hojném počtu sešli na návsi ke každoročnímu podzimnímu úklidu listí. Jelikož bylo dost „hraben“ i uklízečů, bylo hotovo poměrně rychle. Brigádu jsme zakončili teplým gročkem.

23. listopadu se konala Výroční valná hromada, kde jsme si připomněli letošní kulturní i sportovní akce, které pořádáme, nebo kterých jsme alespoň spolupořadateli, a větší i menší úspěchy na soutěžích. Nechyběla samozřejmě ani zmínka o konání komunálních voleb a výhře v nich. Ani příští rok nechceme usnout na vavřínech. Opět se chceme zúčastnit soutěží, a to muži i ženy, dětem dopřejeme jejich bál i rozloučení s prázdninami a sami sobě potom dohasnou. Samozřejmě i nadále budeme pokračovat ve výborné spolupráci s Obecním úřadem ve Velkém Boru. Během roku nás určitě ještě něco, ať už užitečného či příjemného, napadne.

Tradiční Hasičský bál, na který vás všechny tímto zvu, se bude konat **2. března 2019** v Rabí. K tanci a poslechu bude hrát BK BAND pod vedením pana Václava Kubice. Vstupenky, včetně místenky, si budete moci zakoupit od 15. ledna.

Probíhající čas adventní nás nezadržitelně posouvá ke Štědrému dni a k novému roku, roku 2019. Dovolte mi, abych vám popřála klidné a spokojené svátky vánoční, v novém roce mnoho osobních i pracovních úspěchů a především pevné zdraví.

Šárka Štěrbová
jednatelka

Navštívil nás Mikuláš, andělé i čerti

Velký Bor

dne 5. 12. 2018 nás navštívili čerti, jako v každém roce. Naši nejmladší museli říci říkanku či zazpívat písničku. Některé zlobivé děti chtěli odnést čerti do pekla, ale děti slíbily, že se polepší. U některých vyvolali čerti pláč, který museli utišit přítomní rodiče, ale většina dětí měla z jejich návštěvy radost. Jak by ne, když za statečnost byly děti odměněny sladkou odměnou od hodného anděla. Tento rok si čerti z naší vesnice nikoho neodnesli.

Ale pozor, děti - Mikuláš má vše napsané ve své knize hříchů a o každém ví. Takže se polepšete a vyzrajte nad čerty.

Mikuláš, anděl a čerti

Jak vzniklo slovo Vánoce?

Slovo Vánoce podle jazykovědců pochází z němčiny. Německé Weihnachten doslovně znamená „svaté noci“. Do češtiny jsme tohle slovo převzali zajímavým způsobem. První část slova Weihnachten naši předkové trochu zkomolili a upravili dle české výslovnosti – *Weih* vyslovovali jako *Vá* a druhou část doslovně přeložili – *nachten = noce.*

A co období, ve kterém se právě nacházíme a které Vánocím předchází – advent? S ním je to prostší. Jedná se o slovo převzaté z latinského *advenire* (latinsky přicházet). V češtině se slova *advent* používá od 14. století, kdy existovalo společně se staročeským *přištie* (příchod) *Páně.*

Mnozí z Vás mají Vánoce spojené mj. i s dobrůtkami specifickými pro dané období. Jak vzniklo slovo vánočka, je asi jasné. Vánočka se ale vyskytuje v různých nářečních variacích: kromě vánočky se užívá označení calta, pletenice, bělka, pletanka, žemle, štědrovice, štědrovečernice, štricka, štrucla, ceplík, houska… Slovo *houska* dokonce původně vzniklo pouze a jen jako označení pro vánočku. Proč vánočce naši předci říkali zrovna houska? Zkuste si vedle sebe představit vánočku a krásně dozlatova upečenou husu. Vidíte tu podobnost ve tvaru a barvě?

Perníčky se původně pekly z mouky, medu a pepře a právě pro poslední jmenovanou ingredienci se nazývaly *peprníčky*. A punč, který jako první vařili Indové, k přípravě vyžadoval pět ingrediencí: arak (případně rum), citronovou šťávu, cukr, koření a vodu (nebo čaj). V hindštině (jazyku Indů) se pět řekne *panč.*

Poznámka na závěr – až si budete přát veselé Vánoce a šťastný nový rok, myslete na to, že pokud přejete šťastný Nový rok, chcete, aby měl nebohý adresát šťastný pouze 1. leden. Pokud však přejete šťastný nový rok, chcete, aby měl štěstí po celý rok 2019. A to přeji i já Vám!

Jana Brůžková

Zdroje:www.reflex.cz, www.ptejteseknihovny.cz, www.topzine.cz

Pro děti

Tři bílé koule na sobě
a mrkev místo nosu.
Uhlíky- knoflíky v zásobě,
aby se líbil i kosům.

Sněhuláci, ti se mají,
nekašlou a nekýchají,
i když kmotru Meluzínu
pozvou ráno na hostinu.

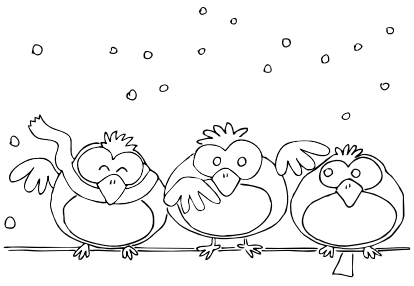

Jedna koule, druhá, třetí,
sněhuláka staví děti.
Místo očí uhlíky,
místo nosu mrkev.
Přimalujeme knoflíky,
a na tváři úsměv.
Do ruky mu dáme větvičku,
na hlavu hrnec jako čepičku.

SDH

Jetenovice

Vážení občané,

blíží se konec roku, a proto si myslím, že je pomalu čas rekapitulovat. Rád bych vás proto seznámil s činností SDH Jetenovice v roce 2018.

Silvestrovské bruslení – již potřetí jsme uspořádali tzv. silvestrovské bruslení v Sušici, které tentokrát proběhlo 29. 12. od 10:00 do 11:30. Účast byla hojná, a proto jsme se rozhodli tuhle akci opět po roce zopakovat.

20. 1. 2018 jsme pořádali tradiční Hasičský bál v Horažďovicích, tentokrát nám hrála hudební skupina Melodion. Prodalo se celkem 345 lístků a opět bylo mnoho cen v tombole. Myslím, že se tento bál zase velmi povedl. Rád bych vás tímto všechny pozval již na ten nadcházející, který se uskuteční **26. 1. 2019.**

17. 2. 2018 jsme pořádali již počtrnácté masopustní průvod. Průvodu se opět zúčastnilo celkem dost masek, okolo 20. Věřím, že ten příští masopust bude zase o trochu vydařenější.

30. 4. 2018 proběhlo na hřišti tradičně stavění máje.

19. 5. 2018 se konala okrsková hasičská soutěž u nás v Jetenovicích. Soutěže se zúčastnila 2 družstva dětí, 4 družstva žen, 6 družstev mužů a 2 družstva veteránů. Naše ženy se umístily na krásném 2. místě, muži obsadili 4. místo, veteráni skončili na 2. místě.

9. 6. 2018 jsme pořádali dětský den, kterého se zúčastnilo cca 40 dětí. Čekalo na ně několik nenáročných soutěží, malování na obličej, ukázky výcviku psů, horažďovičtí hasiči nám udělali velkou hromadu pěny a kdo měl ještě sílu, tak se mohl vyřádit na velké nafukovací skluzavce.

23. 6. 2018 jsme jeli na výlet do Tábora, kterého se zúčastnilo celkem 40 lidí (21 dospělých a 19 dětí). Navštívili jsme Muzeum lega, Muzeum čokolády a marcipánu, poté jsme se přesunuli do nedaleké ZOO Větrovy.

30. 6. 2018 od 10:00 jsme v pořádali turnaj v nohejbalu trojic, kterého se zúčastnilo celkem 5 týmů. Od 20:00 proběhla tradiční pouťová zábava.

1. 7. 2018 v neděli jsme se odpoledne opět sešli na hřišti, kde se utkala v malé kopané družstva hasičů, hasiček a dětí. Tato akce se velmi povedla.

8. 9. 2018 jsme uspořádali tradiční grilování pro členy a sponzory Hasičského bálu, které se myslím nadmíru povedlo.

5. - 6. 10. 2018 se uskutečnily komunální volby, kam náš sbor složil opět svou kandidátku. Nakonec byli do obecního zastupitelstva zvoleni 2 naši kandidáti.

30. 11. 2018 se uskutečnila výroční schůze SDH, kde jsme nejprve zhodnotili činnost našeho sboru a posléze si zazpívali při harmonice. Účast byla opět hojná a za to jsme velmi rádi.

2. 12. 2018 od 16:30 jsme uspořádali tradiční Rozsvěcování stromečku. Již potřetí to bylo za doprovodu zpěváků a muzikantů z Horažďovic a opět i přes nepřízeň počasí se sešlo mnoho lidí.

Akcí, které jsme letos pořádali, bylo skutečně dost. Chtěl bych tímto poděkovat všem, kteří se na těchto akcích podíleli a vyzvat i další, aby ještě ve větší míře přiložili ruce k dílu.

Josef Korbel
starosta SDH

Rozsvěcování stromečku

Slivonice

SDH Slivonice uspořádalo v neděli 2. 12. 2018 od 16 hodin rozsvícení vánočního stromečku. Přípravy probíhaly samozřejmě dříve a k tradičním řetězům přibyla poprvé na špičku stromečku i hvězda, která mu dodala pravý punc Vánoc. Pro příchozí bylo připraveno vánoční občerstvení – domácí vánočka, svařák a pro děti čaj. Ani letos děti nepřišly zkrátka a čekalo je malé předvánoční překvapení od Ježíška. A pro všechny pak bylo jistě milým překvapením odpálení ohňostroje, ze kterého byli nadšeni jak malí, tak velcí. U stromečku se nás sešlo poměrně dost, takže začátek adventního času jsme mohli strávit v poklidném přátelském kruhu.

Přejeme Vám všem klidné prožití vánočních svátků a do nového roku 2019 hlavně pevné zdraví, hodně štěstí a spokojenosti.

Dana Šrámková

Modní trendy pro zimní sezonu 2018/2019

Butik Top Secret

My víme, v čem budete in!

Letošní zima opravdu hýří barvami a různými vzory. V nových kolekcích vás může potěšit návrat pouzdrových sukní a stylu 80 let. Znamená to zvýrazněná ramena a pas.

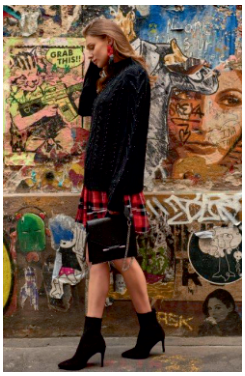

Velmi cool jsou kalhoty s vyšším pasem a širšími nohavicemi, které dokážou skrýt větší zadeček a širší stehna.

Nosí se kostky! Ve všech možných velikostech se znovu stávají středem pozornosti a jsou jedním z hlavních trendů.

Dalším velmi slušivým trendy vzorem jsou květiny, svislé pruhy nebo zvířecí vzory. Nebojte se kombinovat různé vzory, ale dejte si pozor a svůj outfit trochu dopředu promyslete.

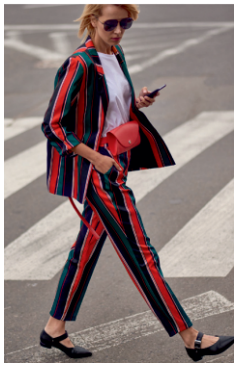

Ani letošní sezonu nás neopustí barevně výrazné midi šaty, viditelné švy na džínách, mix sportovního stylu s elegantním, legíny nebo splývavé šaty s krajkou, které evokují noční košilku. Dále se nosí plisé, jak na sukních, tak i na šatech.

Chcete-li být skutečně in, neměla by vám letos určitě chybět oversize bunda, kožená nebo semišová bunda, sako nebo kabát pánského střihu. Co se týká barev, držme se těch, které skutečně frčí. Jedná se o červenou, oranžovou, tmavě žlutou, různé odstíny tyrkysové, až do tmavě zelené, světle šedé, tmavě modré a růžové.

Máme pro vás malou ochutnávku a doufáme, že v zimních měsících bude dostatečnou inspirací, a zároveň bychom Vám chtěly představit náš butik, který se nachází ve Strakonicích a kde uvidíte nejnovější trendy dámské a pánské kolekce - TOP SECRET - RaL Style .

Renata Kopnická a Lucie Mihalová

Annie Vetyškova

focení

ceník 2019

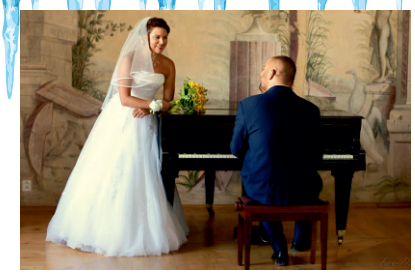

Rodinné fotografie (celé rodiny, děti, new born):
10 fotografií v elektronické podobě 700,- + každá další 70,-
Jednotlivci a páry:
10 fotografií v elektronické podobě 700,- + každá další 70,-
Minifocení:
5 fotografií v elektronické podobě 350,-
Reportážní foto různých akcí (oslavy, křty...):800,- /hod
Svatební balíček :
zahrnuje základní 2hodinové focení (obřad, společné foto + portréty novomanželů) 3000,- + každá další hodina 1000,-, to je pak vše o domluvě, zda budete chtít fotit i přípravy či celý den (cca 12 hodin). Fotografie dostanete na usb flash disku, který vám již zůstane.

Cestovné do 10 km od Velkého Boru zdarma, poté 8 kč/km.
Fotografie zveřejňuji pouze s vaším souhlasem a mým logem, na odevzdaných fotografiích ho nemáte. Náhledy Vám zasílám v odkazu s Vaším jménem a heslem, fotky jsou opatřeny vodoznakem o náhledové kvalitě. Doba odevzdávání fotografií je 2-4 týdny. Tematické minifocení budu hlásit předem, bude se jednat o 30min focení 5 fotografií za 350,-.

rezervace: 722 901 503 facebook: Annie Vetyšková photo

Annie Vetyšková

Krásy našich vesnic

Poznáte, kde se nachází tento rybník?

Tento rybníček se nachází na konci vesnice, na odlehlém místě u lesa a sousedí s dalším rybníčkem. Mezi rybníčky je postavená chatka. Jde se k němu po asfaltové cestě kolem rybníku s posezením.

Odpověď, kde se tento rybník nachází, najdete v dalším vydání novin.

V minulém čísle byla vyfocená kaplička Svatá Anna ve Velkém Boru

Lucie Šilhavá

Čtenáři novin,

Je to rok, co pro Vás tvoříme noviny. Snažíme se informovat o všem, co se děje v našich vesnicích, a spojit články s významnými událostmi v daném měsíci.
Chybí Vám v našich novinách nějaký článek? Chcete se zviditelnit (např. reklamou)? Napište nám.
Moc všem děkujeme za krásné články, které nám posíláte, a doufáme, že jste s námi spokojeni.

Přejeme Vám za celou redakční radu krásné prožití vánočních svátků a mnoho úspěchů v novém roce 2019.

Společenské akce

28. 12.	18:00	Koncert Velkoboru	Kostel
1. 1.	13:30	Novoroční špacír	Hospoda
26. 1.		Hasičský bál - SDH Jetenovice	KD HD
2. 2.	14:00	Dětský maškarní bál - Velký Bor	KD
23. 2.	9:30	Masopustní průvod ve Velkém Boru	Náves

Vydává Obecní úřad Velký Bor
Redakční rada: Václav Zábranský, Marie Sládková, Jana Brůžková, Lucie Oudová
Grafická úprava: Lucie Šilhavá
Vyhrazujeme si právo přijímat články, které lze graficky upravit.
E-mail : velkoborskenoviny@seznam.cz
Noviny jsou také dostupné v elektronické verzi na www.sumavanet.cz/velkybor